

Nr 1

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 9 kap. 24 och 33 §§ vattenlagen.

Genom en den 30 december 1955 dagtecknad proposition, nr 12, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av tredje lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

om ändrad lydelse av 9 kap. 24 och 33 §§ vattenlagen

Härigenom förordnas, att 9 kap. 24 och 33 §§ vattenlagen den 28 juni 1918 (nr 523) skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

9 KAP.

24 §.

I sammanhang — — — för det-
samma.

Har föreläggande, som nu sagts, blivit meddelat, åligge det ersättningstagaren att inom nittio dagar efter det vattendomstolens beslut vunnit laga kraft till vattenrättsdomaren ingiva bevis, att föreläggandet fullgjorts. Försummas det, vare ersättningstagaren pliktig att mot befrielse från uttagningskostnadens gäldande i penningar vidkännas minskning i den honom tillkommande kraften till så stor del, som av vattendomstolen prövats i värde motsvara nämnda kostnad.

Där enligt — — — till godo.

I sammanhang — — — för det-
samma.

Har föreläggande, som nu sagts, blivit meddelat, åligge det ersättningstagaren att inom nittio dagar efter det vattendomstolens beslut vunnit laga kraft *eller, om ersättningstagaren gör anmälan enligt 33 § tredje stycket, efter det sådan anmälan gjorts*, till vattenrättsdomaren ingiva bevis, att föreläggandet fullgjorts. Försummas det, vare ersättningstagaren pliktig att mot befrielse från uttagningskostnadens gäldande i penningar vidkännas minskning i den honom tillkommande kraften till så stor del, som av vattendomstolen prövats i värde motsvara nämnda kostnad.

Där enligt — — — till godo.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

33 §.

I sammanhang med — — — skall börja.

Sådan tid — — — nämnda dag.

Är vattenkraften icke tillgodogjord, skall tiden räknas från det ersättningsfrågan slutligen avgjordes samt må ej sättas längre än för utförande av erforderliga arbeten skäligen må anses behövt.

Till undvikande — — — anordningar föreskrivas.

I sammanhang med — — — skall börja.

Sådan tid — — — nämnda dag.

Är vattenkraften icke tillgodogjord, skall tiden, som ej må sättas längre än för utförande av erforderliga arbeten skäligen må anses behövt, räknas från dagen då det beslut, varigenom ersättningsfrågan blivit avgjord, vunnit laga kraft. Vill ersättningstagaren tidigare komma i åtnjutande av kraft, vartill han enligt meddelat beslut är berättigad, mot att han svarar för den kostnad, som kan bli pånyttig om beslutet ändras i högre rätt, göra han anmälan härom till ersättningsgivaren samt föge vid anmälningen bevis, att han hos Konungens befallningshavande ställt pant eller borgen för sagda kostnad; och varde i sådant fall tiden räknad från det anmälningen skedde. Ersättningstagaren äge dock icke på grund av anmälan, som nu sagts, påfordra, att kraftöverföring skall börja förrän vattenkraften blivit tillgodogjord vid ersättningsgivarens anläggning eller, i fall som avses i 14 §, förrän medgivet arbete fullbordats.

Till undvikande — — — anordningar föreskrivas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1956.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Det i propositionen framlagda förslaget innebär, att den som enligt vattenlagen tillerkänts ersättningskraft för ej förut tillgodogjord vattenkraft beredes möjlighet att under vissa förutsättningar påkalla leverans av kraften oavsett att ersättningsbeslutet ej vunnit laga kraft.

Gällande bestämmelser. Enligt vattenlagen kan i vissa fall annan tillhörig vattenkraft tvångsvis tagas i anspråk eller åtgärd vidtagas som medför att annan tillhörig vattenkraft går förlorad. Under vissa förutsättningar skall ersättningen för den vattenkraft som sålunda tages i anspråk eller går förlorad utgå i den formen, att motsvarande kraftbelopp tillhandahålles, regelmässigt genom elektrisk överföring. Dessa förutsättningar angives närmare i 9 kap. 13 och 14 §§ vattenlagen.

Beträffande tidpunkten för kraftöverföringens början meddelas bestämmelser i 9 kap. 33 §. I första stycket av denna paragraf stadgas, att i sammanhang med beslut om ersättande av förlorad vattenkraft medelst kraftöverföring viss tid skall bestämmas, inom vilken överföringen senast skall börja. I andra stycket föreskrives i detta hänseende beträffande förut tillgodogjord vattenkraft, att tiden skall räknas från den tillträdesdag, som bestämts genom uppsägning enligt bestämmelserna härom i 9 kap. 58—61 §§, och ej må utan ersättningsstagarens medgivande bestämmas längre än en månad eller, om särskilda förhållanden föranleder därtill, tre månader efter nämnda dag. Om en sökande med iakttagande av nämnda bestämmelser tager vattenkraften i anspråk, ehuru vattendomstolens beslut i kraftersättningsfrågan överklagats, skall sökanden sålunda börja leverera ersättningskraft inom angiven tid efter tillträdet, oavsett om slutligt avgörande i frågan då föreligger eller ej. I fråga om icke tillgodogjord vattenkraft föreskrives i tredje stycket, att tiden skall räknas från det ersättningsfrågan slutligen avgjordes och ej må sättas längre än för utförande av erforderliga arbeten skäligen må anses behövligt. I fjärde stycket stadgas att — till undvikande av dröjsmål med kraftöverföringens början— provisoriska anordningar skall föreskrivas, där så prövas nödigt.

Förslag av 1945 års vattenlagssakkunniga. 1945 års vattenlagssakkunniga har den 12 september 1947 avgivit en promemoria med förslag till vissa ändringar i vattenlagen.¹ I väsentliga delar har denna promemoria föranlett lagstiftning enligt beslut vid 1952 års riksdag (prop. 1952: 52; tredje lagutskottets utlåtande 1952: 12).

De sakkunniga har i den berörda promemorian upptagit bl. a. frågan om tidpunkten för kraftöverföringens början vid leverans av ersättningskraft. Beträffande denna fråga har de sakkunniga framhållit, att de i avseende å icke tillgodogjord vattenkraft gällande reglerna innebär, att sökanden, om ersättningsfrågan prövas i flera instanser, kan komma i tillfälle att under längre eller kortare tid utnyttja den annan tillhöriga vattenkraften utan ersättning. Förhållandena gestaltar sig i detta hänseende något olika, beroende på om målet avgöres i ett sammanhang eller om arbetet igångsättes

¹ Promemorian är undertecknad av justitierådet A. G. Walin, ordförande, ledamoten av riksdagens andra kammare K. J. B. Andersson, numera direktören N. C. W. Berggren, ledamoten av riksdagens andra kammare N. O. Jönsson, direktören C. F. Kleman, numera häradshövdingen K. O. Riben, numera generaldirektören J. Å. Rusck och ledamoten av riksdagens andra kammare G. T. Skoglund.

med stöd av ett i deldom meddelat byggnadstillstånd. Härom anför de sakkunniga:

I det förra fallet måste den från ersättningsfrågans slutliga avgörande löpande tidsfristen utmätas så, att den täcker hela den tid som kan beräknas åtgå för kraftverkets uppförande (färdigställandet av överföringsanordningarna inbegripet). Vattendomstolen kan nämligen — även om verkställighetstillstånd lämnas enligt 11 kap. 67 § — icke förutsätta, att arbetet skall påbörjas förrän ersättningsfrågan blivit slutligen avgjord och sökanden sålunda fått visshet om vilka förpliktelser han i detta hänseende ikläder sig genom att taga tillståndet till kraftverkets uppförande i anspråk. För övrigt kan ju vattendomstolen aldrig med säkerhet veta, om dess dom kommer att överklagas. Om verkställighetstillstånd meddelas — eller, där endast sökanden själv klagat, oberoende av sådant tillstånd — har sökanden emellertid *möjlighet* att igångsätta bygget utan att avvakta det slutliga avgörandet i ersättningsfrågan. Begagnar sig sökanden härav, kan kraftverket eventuellt bli färdigt att tagas i drift redan innan detta avgörande föreligger; i varje fall talar sannolikheten för att det blir färdigt vid en tidigare tidpunkt än då ägaren är skyldig att påbörja kraftöverföringen.

Om kraftverksbygget igångsatts med stöd av särskilt byggnadstillstånd, kan arbetet vid tiden för kraftersättningsfrågans avgörande ha fortskridit mer eller mindre långt; eventuellt är anläggningen då redan färdig. Härtill har vattendomstolen att taga hänsyn vid bestämmande av den tid, inom vilken kraftöverföringen skall börja. Tiden skall sålunda bestämmas med hänsyn till de arbeten som till äventyrs ännu återstå. Är kraftverket redan färdigt, kan det endast vara fråga om särskilda anordningar för överföringen. Även om den tid, inom vilken överföringen skall börja, utmätas helt kort, kan det emellertid — när tiden börjar löpa först då ersättningsfrågan slutligen avgjorts — till följd av frågans prövning i flera instanser bli möjligt för sökanden att i flera år utnyttja vattenkraften utan vederlag. Det är huvudsakligen i dylika situationer som ifrågasvarande stadgande i praktiken visat sig leda till obilliga konsekvenser.

De sakkunniga anger härefter på följande sätt de synpunkter, som enligt de sakkunnigas mening bör anläggas vid genomförandet av en lagändring:

Att tiden för kraftöverföringens början, när det gäller ersättning för utbyggd vattenkraft, enligt gällande lag skall räknas från ersättningsfrågans slutliga avgörande sammanhänger med att överföringen förutsätter särskilda anordningar, till sin utformning beroende av kraftersättningens storlek, strömart, spänning och periodtal, platsen för dess tillhandahållande o. s. v. Lagstiftaren har i detta fall icke velat ålägga ersättningsgivaren att utföra dylika anordningar i enlighet med en icke lagakraftig dom och därmed utsätta honom för risken att — kanske för mycket dryga kostnader — få vidtagna ändrade anordningar, sedan det slutliga avgörandet fallit. Det kan också inträffa, att vattendomstolen mot sökandens bestridande föreskriver ersättning i kraft och att högre rätt, med ändring härav, utdömer ersättning i penningar; i sådan händelse skulle ju de kostnader, som nedlagts på överföringsanordningar, bli helt onyttiga. Med hänsyn till nu berörda förhållanden bör man otvivelaktigt såsom huvudregel bibehålla att den tid, inom vilken kraftöverföring skall igångsättas, börjar löpa först då målet i denna del blivit slutligen avgjort. Häri synes man dock kunna göra den modifikation till ersättningstagarens förmån, att ersättningstagaren erhåller rätt att, sedan vattendomstolen (eller vattenöverdomstolen) utdömt ersättning i kraft, påfordra kraftöverföring enligt de därom meddelade bestämmelserna mot

att han svarar för de kostnader, som kunna bli onyttiga genom ändring av domen i högre rätt, samt ställer säkerhet för desamma. Givetvis måste därvid ersättningsgivaren, från det ersättningstagaren anmält sitt anspråk på kraftöverföring, äga tillgodonjuta en tidsfrist, motsvarande den som eljest skulle ha räknats från ersättningsfrågans slutliga avgörande.

I överensstämmelse med det anförda har de sakkunniga föreslagit ett tillägg till stadgandet i 9 kap. 33 § tredje stycket. Enligt detta tillägg skall, om ersättningstagaren anmäler att han tidigare än huvudregeln medger vill komma i åtnjutande av kraft och visar att han ställt sådan säkerhet som nyss nämnts, fristen för kraftöverföringens början räknas från det anmälningen skedde i stället för från ersättningsfrågans slutliga avgörande. Då avsikten med lagändringen endast är att ge ersättningstagaren möjlighet att hindra en vederlagsfri exploatering av hans vattenkraft, har i förslaget vidare stadgats, att ersättningstagaren icke är berättigad att påfordra kraftöverföring förrän hans vattenkraft blivit tillgodogjord i ersättningsgivarens anläggning resp. — om ersättningsens fastställande att utgå i kraft grundar sig på 9 kap. 14 § — förrän medgivet arbete fullbordats.

I samband med nu angivna ändringar i 9 kap. 33 § tredje stycket har de sakkunniga i förtydligande syfte jämkat den nuvarande regeln om att tidsfristen skall räknas »från det ersättningsfrågan slutligen avgjordes», så att fristen i stället förklaras skola börja löpa först då lagakraftgäande beslut föreligger (icke då beslut meddelas, som sedermera vinner laga kraft).

De sakkunniga anmärker att förhållandena kan i någon mån kompliceras, om enligt de föreslagna nya bestämmelserna kraftöverföring kommer att igångsättas på grundval av ett beslut som sedermera i något avseende ändras i högre instans. De spörsmål som härvid uppstår anser de sakkunniga böra överlämnas till rättstillämpningen att lösa. Delvis samma spörsmål kan uppkomma vid tillämpning av stadgandet i 9 kap. 33 § andra stycket angående tiden för kraftöverföringens början i sådana fall, då den vattenkraft som skall ersättas förut är tillgodogjord av ersättningstagaren.

I sakkunnigförslaget har upptagits en särskild övergångsregel, enligt vilken de nya reglerna i 9 kap. 33 § ej skall bli tillämpliga, där beslut om ersättningskraft meddelats enligt äldre lag.

Yttrandena. Vid remissbehandlingen av de sakkunnigas promemoria¹ har förslaget i den del varom nu är fråga lämnats utan erinran i de flesta yttrandena. Bland dem som ej haft något att invända mot förslaget märkes *samtliga vattenrättsdomare, ett flertal länsstyrelser, svenska vattenkraftföreningen, riksförbundet landsbygdens folk, Sveriges advokatsamfund och svenska landskommunernas förbund.*

Vattenöverdomstolen har ställt sig något tveksam till förslaget under framhållande, att risken för att i förväg till dryga kostnader utförda överföringsanordningar blir onyttiga, om överinstansen finner sig böra göra änd-

¹ Förteckning över de remissyttrandena som avgivits med anledning av 1947 års promemoria återfinns i prop. 1952: 52 s. 20.

ring i ersättningsfrågan, icke blivit undanröjd genom de sakkunnigas förslag. En svaghet med förslaget är även att ersättningstagare med ringa ekonomisk bärkraft — i allt fall då fråga är om smärre kraftbelopp — på grund av kravet på säkerhets ställande oftast torde bli urståndsatta att anlita den anvisade vägen. Vattenöverdomstolen anser det fördenskull böra övervägas, om icke de obilliga verkningarna av ersättningsregeln skulle kunna undvikas på annat sätt. En tänkbar utväg synes vara att lämna vattendomstol möjlighet att i målet på yrkande av ersättningstagare meddela särskilda bestämmelser — att tillämpas från det vattenkraften tagits i anspråk — avseende årlig ersättning i penningar för tiden intill dess samtidigt meddelade, för framtiden avsedda bestämmelser om ersättning i kraft blivit ständande. Därest man skulle beträda den väg de sakkunnigas förslag anvisar, är i allt fall vissa jämkningar i förslaget påkallade. Tillämpningen av modifieringsregeln bör icke anknytas till en allenast privat anmälan från ersättningstagaren till ersättningsgivaren. Det äventyr vid bristande fullgörande av kraftöverföring, som en talan jämlikt 9 kap. 37 § innebär, synes genom en sådan anordning många gånger kunna sättas ur funktion till följd av bevisningssvårigheter för ersättningstagaren i fråga om anmälan vederbörliga mottagande. En medverkan av offentlig myndighet synes vara ägnad att skapa större reda i modifieringsförfarandet. Vattenrättsdomaren torde härvid vara det lämpligaste organet. De sakkunniga har icke uttalat sig i frågan huruvida ersättningstagaren skall ställa säkerhet även för den ökade uttagningskostnad som kan bli bestämd av överinstans. Vare sig denna skall gäldas i penningar eller genom minskning av kraftbeloppet, kommer en ändring att beröra även de under den provisoriska tiden utgående kraftbeloppen. Den säkerhet för viss i penningar utgående del av uttagningskostnad, varom förmåles i 9 kap. 24 §, tar sikte endast på den uttagningskostnad som bestämts i domen. Det torde bli en ofrånkomlig konsekvens av sakkunnigförslaget, att ersättningstagaren måste ställa säkerhet även för berörd ökning av uttagningskostnad.

Även *kammarkollegiet* ifrågasätter om icke en regel om tillfällig penningersättning borde införas.

Vattenfallsstyrelsen anser förslaget vara av mindre angelägen art. Styrelsen framhåller, att det praktiskt taget alltid är fråga om en tillgång, som utan kraftverksägarens åtgöranden skulle ha legat oräntabel under den tid, varom fråga är, och troligen lång tid framåt. Någon oförrätt synes då näppligen begås mot en ersättningstagare, därför att kraftleveransens påbörjande uppskjutes till dess lagakraftäggande dom föreligger.

Departementschefen. Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, har i samband med lagrådsremissen anfört bland annat följande: »Först må framhållas att den gällande lagstiftningen icke synes stå helt utan möjligheter att motverka det berörda missförhållandet. Enligt stadgande i 9 kap. 20 § skall vid bestämmande av uttagningskostnaden bl. a. skäligen hänsyn tagas till den nytta som uppkommer för ersättningsgivaren.

Vid prövningen av fråga om uttagningskostnadens storlek torde högre instans enligt denna grundsats kunna beakta det förhållandet, att ersättningsgivaren under längre tid varit i tillfälle att utan vederlag utnyttja den ersättningstagaren tillhöriga vattenkraften.¹ Ersättningstagaren kan på så sätt i efterhand få en viss kompensation för det vederlagsfria utnyttjandet. Understundom kan ersättningstagaren enligt vanliga grunder för ersättning göra anspråk på särskild gottgörelse, nämligen när en direkt ekonomisk förlust på grund av dröjsmålet kan påvisas. Sålunda bör rätt till särskild ersättning föreligga, därest ersättningstagaren haft planer på ett självständigt bebyggande av sin falldel och det kan antagas att detta självständiga bebyggande, om ersättningsgivarens företag ej mellankommit, skulle ha fullbordats före den tidpunkt då det slutliga avgörandet av ersättningsfrågan sker.

Under alla förhållanden synes det önskvärt att ersättningstagaren så snart det utan större olägenheter kan ske kommer i åtnjutande av kraftersättningen för den vattenkraft som han avstått. De sakkunniga har i detta syfte föreslagit att i den förut angivna regeln om tidpunkten för kraftöverföringens början skall göras den modifikation, att ersättningstagaren erhåller rätt att påfordra tidigare kraftleverans mot det att han svarar för de kostnader som kan bli onyttiga genom ändring av domen i högre rätt, samt ställer säkerhet därför. Såsom anmärkts vid remissbehandlingen är den föreslagna anordningen behäftad med vissa svagheter. Alternativet att först tillhandahålla provisoriska penningbelopp och sedan den definitiva kraftersättningen synes dock ej heller tillfredsställande. Och då de sakkunnigas förslag i varje fall öppnar möjligheter att påskynda leveransen av kraft, anser jag mig böra i princip biträda detsamma.

Vad angår den närmare utformningen av förslaget har vattenöverdomstolen gjort invändning mot att modifikationsregeln såsom de sakkunniga tänkt sig anknytes till en privat anmälan från ersättningstagaren till ersättningsgivaren. Invändningen grundas närmast på att bevisningssvårigheter skulle kunna uppstå för ersättningstagaren i fråga om anmälan vederbörliga mottagande. Det är emellertid givet att ett igångsättande av kraftöverföringen under alla omständigheter förutsätter en nära kontakt mellan parterna för diskussion av olika detaljfrågor. Någon anledning att ur bevisningssynpunkt föreskriva att anmälan skall göras till myndighet synes ej föreligga. Jag ansluter mig alltså till de sakkunnigas ståndpunkt i detta avseende.

Vattenöverdomstolen och vattenfallsstyrelsen har anmärkt, att den säkerhet som ersättningstagaren enligt förslaget har att ställa, bör omfatta även den ökade uttagningskostnad som kan komma att bestämmas i högre rätt, i den mån densamma belöper på tiden mellan kraftleveransens påbörjande och domen i högre instans. Med anledning härav vill jag erinra om den grundsats som anses gälla beträffande årlig penningersättning, som fastställts genom icke lagakraftvunnen dom, nämligen att en sökande som tagit sitt tillstånd i anspråk är pliktig att tillhandahålla ersättningen enligt den

¹ Jfr rättsfall refererat i N.J.A 1954 s. 305 (vattenöverdomstolens dom).

icke lagakraftvunna domen intill dess densamma ändras i högre instans.¹ Om denna grundsats, vilket synes naturligt, tillämpas även å kraftersättning, bör icke ersättningstagaren av högre instans kunna åläggas att betala ökad uttagningskostnad, som belöper å tiden före den högre instansens dom. Under sådana förhållanden finnes ej skäl till utvidgning av säkerhetens omfattning på det sätt de nämnda remissmyndigheterna ifrågasatt. Emellertid bör ersättningstagare, som åtagit sig att gälda uttagningskostnaden i penningar och som önskar komma i åtnjutande av kraftersättningen innan beslutet vunnit laga kraft, kunna åläggas att nedsätta belopp eller ställa säkerhet som avses i 9 kap. 24 §. Enligt den gällande lydelsen av detta stadgande skall skyldighet att nedsätta belopp eller ställa säkerhet, som där avses, vid visst äventyr fullgöras inom nittio dagar från det beslutet vunnit laga kraft. Lagrummet torde böra kompletteras med föreskrift att, därest ersättningstagaren gör anmälan för utbekommande av tidigare kraftleverans, tiden i stället skall räknas från det anmälan gjordes.

Om ersättningsgivaren ej godkänner säkerhet, som ersättningstagaren ställer, ankommer prövningen av säkerhetens tillräcklighet på vederbörande länsstyrelse (se 14 kap. 8 § vattenlagen).

Enligt vad jag nu anfört vill jag alltså föreslå, att 9 kap. 33 § kompletteras med en regel av innebörd att, där fråga är om ersättning för icke tillgodogjord vattenkraft, ersättningstagaren får möjlighet att, om han så önskar, komma i åtnjutande av ersättningen före det ersättningsbeslutet vunnit laga kraft mot att han svarar för den kostnad, som kan bli onyttig om beslutet ändras i högre instans. Förutsättningen skall vara, att han gör anmälan om sitt önskemål till ersättningsgivaren och vid anmälingen fogar bevis om att han hos länsstyrelsen ställt säkerhet för denna kostnad. Ersättningstagaren skall dock icke på grund av sådan anmälan kunna påfordra, att kraftöverföring skall börja förrän vattenkraften blivit tillgodogjord vid ersättningsgivarens anläggning eller, där ej är fråga om vattenkraftens tillgodogörande, förrän medgivet arbete fullbordats. I samband med denna komplettering av paragrafen torde, såsom de sakkunniga föreslagit, den nuvarande huvudregeln om att tidsfristen skall räknas från det ersättningsfrågan slutligen avgjordes jämkas så, att det tydligt framgår, att fristen börjar löpa först då lagakraftätagande beslut föreligger. Ändringarna i 33 § föranleder därjämte såsom förut nämnts en jämkning av 24 § i samma kap.»

Lagrådet. Lagrådet har lämnat förslaget till lagändring utan erinran.

Utskottet

Såsom de sakkunniga påvisat kan de nu gällande reglerna i vissa fall leda till obilliga konsekvenser genom den möjlighet de bereder ersättningsgivaren att under lång tid, stundom flera år, utnyttja annan tillhörig vattenkraft innan skyldighet inträtt att påbörja kraftöverföring.

¹ Jfr prop. 1952: 52 s. 66 och 71.

Frågan var vid 1954 års riksdag föremål för utskottets behandling i anledning av då väckta motioner (I: 348 av herr Velander m. fl. och II: 457 av herr Östlund), i vilka hemställdes om sådan ändring i 9 kap. 33 § vattenlagen som nu åsyftas i propositionen. Utskottet anförde i sitt utlåtande (1954: 9), att det vore angeläget att frågan snarast bringades till sin lösning, men fann det lämpligast, att riksdagen avvaktade förslag i ämnet från Kungl. Maj:t och förutsatte att sådant förslag komme att framläggas utan dröjsmål.

Den genom propositionen föreslagna anordningen är, i enlighet med vad som antytts under remissbehandlingen av de sakkunnigas förslag, visserligen behäftad med vissa svagheter. Dessa torde emellertid vidlåda även det av vattenöverdomstolen anvisade alternativet, innebärande provisorisk ersättning i pengar.

I allt fall anser utskottet i överensstämmelse med sitt tidigare gjorda uttalande i frågan, att en bestämmelse, som berättigar ersättningstagaren att påfordra kraftöverföring snarast efter det faktiska möjlighet därtill uppkommit, är av behovet påkallad.

Ej heller i övrigt har utskottet funnit anledning till erinran mot det genom propositionen framlagda förslaget.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att riksdagen måtte bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 15 februari 1956

På tredje lagutskottets vägnar:

HUGO OSVALD

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herfar Oswald, Albert Hermansson, Grym, Herbert Hermansson, Ebbe Ohlsson, Krügel och Georg Carlsson; samt

från andra kammaren: herrar Åhman, Johansson i Torp*, von Seth*, Nyberg, Andersson i Dunker*, fru Torbrink och herr Persson i Appuna.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.